

Datum

8 april 2025

Ons Kenmerk

DSB/10879694

RIS321920

Voorstel van het college inzake Wijziging routering gevaarlijke stoffen in verband met de Utrechtsebaan

Samenvatting

Op 27 juni 2013 is door de gemeenteraad van Den Haag de routering gevaarlijke stoffen vastgesteld (RIS258608). Naar aanleiding van de 2e herziening – Grotiusplaats (RIS300549) wordt nu het routeringsbesluit aangepast. Bij het raadsvoorstel van het college tot vaststelling van het bestemmingsplan kondigde het college reeds een wijziging van het routeringsbesluit aan om het (doorgaande) vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen op de Utrechtsebaan op te heffen. Nu de Rijnlandroute per 5 juli 2024 in gebruik is, bestaat er een redelijk alternatief, en kan dit voorstel tot wijziging routering gevaarlijke stoffen in verband met de Utrechtsebaan door het college worden aangeboden ter vaststelling aan de Raad. Vooraf is dit concept-besluit gepubliceerd en zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen te geven alvorens het door het college is aangeboden aan de Raad.

Inleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Wet vervoer gevaarlijke stoffen (hierna te noemen: Wvgs) is niet in de Omgevingswet opgenomen. Behoudens enkele kleine wijzigingen, ter voorkoming van inconsistenties in begrippen, is de Wvgs ongewijzigd gebleven. Op grond van artikel 24, tweede lid Wvgs kan de gemeenteraad wegen aanwijzen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De eerdere routering gevaarlijke stoffen is gedeeltelijk gewijzigd bij besluit van 16 mei 2019 (RIS302166). Dit besluit is op 1 oktober 2019 in werking getreden. Als gevolg van deze wijziging maken de Utrechtsebaan en de Benoordenhoutseweg nog wel deel uit van de aangewezen route voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, maar geldt dit uitsluitend voor het transport van LPG naar het tankstation aan de Prof. B.M. Teldersweg 4 in Den Haag en naar het tankstation aan de Rijkstraatweg 447 in Wassenaar (bevoorrading). De venstertijden gelden niet meer. Aanleiding is de realisatie van woningbouw langs de Utrechtsebaan.

Op 5 juli 2024 is de N434, met inbegrip van de Corbulotunnel, officieel opengesteld. De N434 is een goed alternatief gebleken voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, in het bijzonder van propaan en LPG, ten opzichte van de huidige route over de Utrechtsebaan. De twee hierboven genoemde LPG-tankstations zijn ook via de N434 goed bereikbaar zonder dat sprake is van tijdrovend omrijden. Daarmee is het moment aangebroken om ook het vervoer van LPG over de Utrechtsebaan volledig uit te sluiten. Na het van kracht worden van het nieuwe routeringsbesluit is het transport van alle routeplichtige stoffen over de Utrechtsebaan uitgesloten. In het voorliggende raadsvoorstel wordt voorgesteld de routeringsbesluiten van 2013 en 2019 te vervangen.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het voorgenomen routeringsbesluit is alleen van toepassing op specifiek aangewezen stoffen, de zogenaamde routeplichtige stoffen. Het vervoer van brandbare gassen is routeplichtig wanneer vervoer in een tank (bulk) plaatsvindt. In de overige gevallen (zoals propaanflessen) is hiervan geen sprake.

Dit betekent dat vervoerders van deze stoffen in een tankwagen verplicht zijn om van de aangewezen wegen gebruik te maken. Voor het afwijken van de routes ten behoeve van de bevoorrading van bedrijven en woningen, gelegen binnen de gemeentegrenzen van Den Haag, dient een ontheffing overeenkomstig artikel 29, lid 1 van de Wvgs bij burgemeester en wethouders te worden aangevraagd. De Omgevingsdienst Haaglanden is, onder mandaat, belast met het uitvoeren van deze taak. Het transport van niet-routeplichtige stoffen in een tankwagen op Haags grondgebied (bijvoorbeeld benzine, dieselolie en zuurstof voor ziekenhuizen) is en blijft onbeperkt mogelijk, met inachtneming van het gestelde in artikel 19 Wvgs.

Regeling basisnet

In december 2023 is een open consultatie gestart van de regeling tot wijziging van de Regeling basisnet en de Omgevingsregeling. De nieuwe regeling basisnet is op 1 april 2024 in werking getreden. In de actualisering worden nieuwe trajecten van rijkswegen toegevoegd. Ook is infrastructuur verwijderd waarover geen gevaarlijke stoffen wordt vervoerd. Zo is de A12 tussen het Prins Clausplein en de gemeentegrens van Den Haag (wegvakken Z16a en Z16b) niet meer in de regeling opgenomen. Hiermee komt de Regeling basisnet dicht bij de werkelijke situatie. Met deze wijziging treedt geen conflict op tussen de rijksregels en het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke routing.

In de aangepaste Regeling basisnet wordt per wegvak aangegeven of sprake is van een brandvoorschriftgebied. Voor de N44 gelden geen brandvoorschriftgebieden; vervoer van LPG over de N14 is niet toegestaan (tunnels categorie C).

Wijziging routeringsbesluit

Op 5 juli 2024 is de Rijnlandroute officieel opengesteld. De Corbulotunnel is onderdeel van de N434 en is geschikt voor het vervoer van alle gevaarlijke stoffen. Met de Rijnlandroute ontstaat een alternatieve route voor vervoer van gevaarlijke stoffen behorende tot categorie GF3 ten opzichte van de huidige route door de bebouwde kom van Den Haag, die de routing nu mogelijk gemaakt.

Om het LPG-tankstation aan de Van Stolkweg/Prof. B.M. Teldersweg 4 te kunnen blijven bevoorraden, is vervoer over de Benoordenhoutseweg noodzakelijk. Deze weg zal deel uitmaken van de te verlenen ontheffing. De huidige ontheffing (via de Utrechtsebaan) zal op het moment dat het voorgenomen routeringsbesluit van kracht is, hierop moeten zijn aangepast. Het onttrekken van de Utrechtsebaan aan de routing heeft geen gevolgen voor de bebording. De bestaande K14-borden die langs de weggedeelten van de 'gesloten verklaring' zijn geplaatst, wijzigen niet.

Bevoorrading LPG-tankstations in de Binckhorst

Het uitsluiten van het transport van LPG op de Utrechtsebaan heeft geen effect op de bevoorrading van de LPG-tankstations aan de Maanweg 88 en de Binckhorstlaan 100. Deze twee LPG-tankstations worden bevoorrad via afslag 4 Voorburg van rijksweg A12. Vanaf de gemeentegrens met Voorburg is het transport van LPG geregeld door middel van een ontheffing. Met dit routeringsbesluit voor de Binckhorstlaan 100 wordt een wijziging doorgevoerd. Tegenover dit LPG-tankstation is een vergunningsaanvraag ingediend voor het bouwplan "De Bincker". Het college is voornemens om deze ontwikkeling mogelijk te maken door een aanpassing te maken in het routeringsbesluit.

Ten behoeve van het bevoorraden van de LPG-tankstations aan de Binckhorstlaan 100 en de Maanweg 88, welke door middel van ontheffingen worden bereikt, moet een transporteur via de A12 vanaf het Prins Clausplein tot aan de gemeentegrens van Leidschendam-Voorburg (Bijlage 4a) rijden.

Deze route valt per 1 april 2024 niet meer onder het Basisnet en is daarom niet meer automatisch een route gevaarlijke stoffen. Daarom wordt deze route alsnog aangewezen. Om deze route aan te geven worden nieuwe K14 borden geplaatst.

Hittewerende bekleding LPG-tankwagens

Vanaf 2006 zijn LPG-tankwagens voorzien van hittewerende bekleding. Dit is het gevolg van een convenant afgesloten tussen overheid en Vereniging Technische Commissie Vloeibaar Gas. Deze maatregel geeft de hulpdiensten aanzienlijk meer tijd om een gebied rond een tankstation tijdig te evacueren in geval van een brand nabij een lossende LPG-tankwagen.

Om de toepassing van de hittewerende bekleding van LPG-tankwagens veilig te stellen, heeft het toenmalige Ministerie van Infrastructuur & Milieu, samen met de VNG en de LPG-branche, de Safety Deal hittewerende bekleding op LPG-autogastankwagens gesloten (Stcrt. 2016, 31448). Deze afspraak was aanleiding om sommige veiligheidscontouren in de Regeling externe veiligheid inrichtingen te verkleinen.

Gerechtelijke uitspraken

Uit een recente uitspraak van het Europese Hof van Justitie blijkt dat het opleggen van strengere constructievoorschriften (hittewerende bekleding) ten opzichte van de ADR-constructievoorschriften (al dan niet) via de omgevingsvergunning in strijd is met Europese regelgeving. Dit is overgenomen door de Raad van State in haar uitspraak van 12 januari 2022 met betrekking tot een LPG-tankstation in Purmerend (ECLI:NL:RVS:2022:11).

Naar aanleiding van vragen van het Landelijk Platform Veilige Leefomgeving heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, bij brief van 4 december 2022, kenmerk IENW/BSK-2022/249080, aangegeven dat, als gevolg van de uitspraak van de Raad van State, voor de berekening van het groepsrisico altijd uit moet worden gegaan van tankwagens die niet zijn voorzien van hittewerende bekleding. Dit heeft gevolgen, onder andere voor ontwikkelingen in de Binckhorst.

Venstertijden tankstation aan de Binckhorstlaan 100

Hoewel hittewerende bekleding niet meegenomen mag worden in de berekeningen op grond van de uitspraak van de Raad van State, kan het tankstation aan de Binckhorstlaan 100 gedurende de avond of de nacht door een LPG-tankwagen worden bevoorrad als aan artikel 7.2.1 ab van de planregel in het Omgevingsplan Binckhorst wordt voldaan¹.

Als gevolg van het te nemen routeringsbesluit, waarbij de vigerende routeringsbesluiten komen te vervallen, moeten alle verleende ontheffingen voor de LPG-tankstations in Den Haag worden herzien. In de ontheffing voor het bevoorraden van het LPG-tankstation aan de Binckhorstlaan 100 zal naar de bepaling met betrekking tot venstertijden worden verwezen in het Omgevingsplan Binckhorst.

Lozerlaan en Ockenburghstraat

De Wippolderlaan en in het verlengde hiervan de Lozerlaan tot de Escamplaan (N211), de Nieuweweg (N211), De veilingroute (N222) en de Poeldijkseweg (N464) zijn provinciale wegen. Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben, bij besluit van 30 juni 1999 (Prb. 1999, 66), alle wegen in beheer bij de provincie, waterschappen en hoogheemraadschappen vastgesteld als provinciaal net van wegen waarover vervoer van alle gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden. Dit betekent niet dat het provinciaal net al is aangewezen als route gevaarlijke stoffen.

¹ De hoogte van het groepsrisico mag niet meer bedragen dan de oriënterende waarde, met dien verstande dat in de gebieden waar het groepsrisico in de bestaande situatie reeds hoger is dan 1 maal de oriënterende waarde het groepsrisico niet mag toenemen.

In dit besluit worden daarom ook de bovengenoemde provinciale wegen binnen het grondgebied van Den Haag aangewezen als onderdeel van de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen.

De Lozerlaan vanaf de Escamplaan tot de Monsterseweg en de Ockenburghstraat maken geen deel uit van het provinciale net. Deze wegen, met inbegrip van de doorsteken ter hoogte van de Laan van Meerdervoort, worden aangewezen als onderdeel van het gemeentelijk routeringsbesluit. Aangezien het vervoer van routeplichtige stoffen over de Poeldijksestraat en de Laan van Meerdervoort niet is toegestaan, behoort alleen de linker rijbaan (afslag richting Monster) tot de routing (zie bijlage 3). Om die reden maakt dit kruispunt deel uit van een 'gesloten verklaring'. De bestaande bebording langs de wegen waarmee de routing is aangeduid, blijft ongewijzigd.

Aansluiting routing op aangewezen wegen in gemeente Rijswijk

Bij het aanwijzen van een, door een gemeenteraad vast te stellen, route gevaarlijke stoffen die strekt tot de gemeentegrens moet rekening worden gehouden met het gestelde in artikel 24, lid 4 onder c van de Wvgs. Dat betekent dat het vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen op een door de raad aangewezen route op het weggedeelte in de buurgemeente waar eveneens een routeringsbesluit geldt, voortgezet moet kunnen worden.

Ten behoeve van het vaststellen van het in 2019 gewijzigde routeringsbesluit (RIS302166) heeft de Omgevingsdienst Haaglanden een inventarisatie van alle aangewezen wegen voor het vervoer van routeplichtige stoffen (voornamelijk LPG) in regio Haaglanden gemaakt. Uit deze inventarisatie is gebleken dat er omissies waren in de aanwijzing van een weggedeelte in Ypenburg en ter plaatse van de Loevesteinlaan op het grondgebied van Den Haag. In het routeringsbesluit van 16 mei 2019 (RIS302166) zijn de betreffende weggedeelten door de gemeenteraad alsnog aangewezen als onderdeel van de route gevaarlijke stoffen in Den Haag. Met voorliggend besluit worden deze aanwijzingen voortgezet. Een nadere beschrijving voor de locatie Ypenburg is uitgewerkt in bijlage 4. De aanwijzing van een heel klein stukje Loevesteinlaan (ca. 20 meter) is uitsluitend bedoeld om het bevoorraden van het LPG-tankstation aan de Schaapweg 1 in Rijswijk mogelijk te maken (keerlus). Het betreffende LPG-tankstation is namelijk vanuit Rijswijk centrum, gelet op de benodigde manoeuvreerruime, niet direct voor de LPG-tankwagen bereikbaar. Dit kleine stukje Loevesteinlaan is niet van invloed op het groepsrisico, omdat het groepsrisico over een traject van 1 km wordt bepaald.

Deze aanwijzingen worden echter geacht te zijn vervallen zodra de opslag en verkoop van LPG op de hierboven genoemde tankstations wordt beëindigd en de hiervoor geldende omgevingsvergunning (milieu) is ingetrokken. Dit geldt niet voor het deel van Laan van Delfvliet dat deel uitmaakt van de 'gesloten verklaring' (verbinding tussen op en afritten van de A4). Dit wordt in bijlage 4 van dit besluit nader toegelicht.

Raadpleging

De transporteurs en de transportbranche worden separaat bij publicatie van het ontwerpbesluit geïnformeerd over het voornemen van de gemeente het vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen op de Utrechtsebaan uit te sluiten.

De Provincie Zuid-Holland, de buurgemeenten Wassenaar, Westland, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk zijn geïnformeerd over het voornemen. Deze gemeenten hebben meegelezen met dit voorstel.

Het voornemen om het routeringsbesluit aan te passen en de Utrechtsebaan af te sluiten voor doorgaand vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen wordt ondersteund door de Provincie Zuid-Holland.

De Provincie Zuid-Holland heeft ter voorbereiding van het routeringsbesluit uit 2019 aangegeven de aanpassing van het routeringsbesluit verdedigbaar (onder andere op basis van jurisprudentie) te achten gezien het gewijzigde programma langs de Utrechtsebaan (wonen in plaats van kantoren) en de (toekomstige) aanwezigheid van een alternatieve route. Met het uitsluiten van het vervoer van LPG (en andere routeplichtige stoffen) over de Utrechtsebaan is geen sprake meer van een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico, wat de veiligheid voor omwonenden ten goede komt. Aangezien het groepsrisico nagenoeg geheel door het vervoer van LPG wordt bepaald, zal na het van kracht worden van het routeringsbesluit zelfs sprake zijn van een verwaarloosbaar groepsrisico op de Utrechtsebaan. Alleen op de hierna aan te wijzen wegen en weggedeelten alsmede op de ontheffingsroutes vindt nog vervoer van gevaarlijke stoffen behorende tot categorie GF3 (LPG, propaan) plaats. Langs deze wegen zal nog sprake zijn van een groepsrisico. Uitgangspunt is dat nergens sprake is van een overschrijding van de oriëntatiewaarde.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft bevestigd dat de gemeente zelf kan bepalen of de Utrechtsebaan wel of niet geschikt is voor het vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen en dat de Utrechtsebaan geen deel uitmaakt van het basisnet. Met de wijziging van de Regeling basisnet in 2024 (zie hiervoor) wordt dit standpunt kracht bijgezet.

Ingekomen zienswijzen

Er zijn tijdens de inzagetermijn géén mondelinge of schriftelijke zienswijzen ingekomen.

Besluitvorming

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 8 april 2025,

gelet op:

- artikel 13, lid 1, van de Wvgs;
- artikel 24, lid 2, van de Wvgs (aanwijzing gemeentelijke wegen);
- artikel 24, lid 4, onder a., van de Wvgs (het aanwijzen van een gemeentelijke weg met het oog op het laten aansluiten op het basisnet);
- artikel 24, lid 4, onder c., van de Wvgs (het aansluiten van aangewezen wegen tussen gemeenten onderling);
- artikel 24, lid 7 Wvgs (dat bepaalt dat artikel 22 Wvgs van overeenkomstige toepassing is op de voorbereiding van een besluit als bedoeld in het tweede lid);
- artikel 22 Wvgs (dat aangeeft dat afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is);
- de aanwijzing van de rijkswegen A4, A12 (tot afslag 4), A13, N44 en A44 voor het vervoer van gevaarlijke stoffen overeenkomstig artikel 13, lid 1 van de Wvgs juncto bijlage I van de Regeling basisnet;
- vaststelling provinciaal wegennet vervoer gevaarlijke stoffen Zuid-Holland (PB 66, 1999);
- de uitkomsten van kwantitatieve risicoanalyses;

besluit:

- I tot intrekking van de Routering gevaarlijke stoffen zoals vastgesteld door de raad bij besluit van 27 juni 2013 (RIS258608) en de wijziging hiervan bij besluit van 16 mei 2019 (RIS302166).
- II. tot invoering van een zogenaamde ‘gesloten verklaring’ op de Utrechtsebaan ter hoogte van afslag 3 (Bezuidenhout) en daarbij behorende omleidingsroute bestaande uit afslag 3 (in beheer bij het Rijk), het verkeersplein ter hoogte van het Schenkviaduct en de Prins Clauslaan vanaf dit verkeersplein tot aan de Utrechtsebaan (oprit); deze ‘gesloten verklaring’ is weergegeven in bijlage 1;
- III. tot invoering van een zogenaamde ‘gesloten verklaring’ op de Leidsestraatweg en de Benoordenhoutseweg tot aan de Laan van Nieuw Oost-Indië (beide rijrichtingen) en de daarbij behorende omleidingsroute via de afslag op de Benoordenhoutseweg richting Laan van Nieuw Oost Indië, en verder bestaande uit het gedeelte van de Laan van Nieuw Oost Indië, tussen de Benoordenhoutseweg en de Bezuidenhoutseweg, het weggedeelte van de Bezuidenhoutseweg, tussen de Laan van Nieuw Oost Indië en de Boslaan, de Boslaan richting Benoordenhoutseweg en de Benoordenhoutseweg richting Wassenaar vanaf de Boslaan tot aan de Laan van Nieuw Oost-Indië; deze ‘gesloten verklaring’ is gedeeltelijk weergegeven in bijlage 2;
- IV. de wegen en weggedeelten die deel uitmaken van een ‘gesloten verklaring’, zoals deze wegen en weggedeelten onder II en III zijn gespecificeerd, aan te wijzen voor het vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen uitsluitend met als doel het voldoen aan het bepaalde in artikel 24, lid 4, onder a van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen behoudens het vervoer van LPG door middel van een ontheffing;
- V. de Lozerlaan vanaf de Erasmusweg alsmede de Ockenburghstraat, met inbegrip van de invoering van een gesloten verklaring (bijlage 3), de Poeldijkseweg en Erasmusweg tot aan het kruispunt Lozerlaan-Erasmusweg en de Nieuweweg tot aan het kruispunt Lozerlaan-Escamplaan aan te wijzen voor het vervoer van LPG ten behoeve van het bevoorraden van de tankstations gelegen aan deze wegen voor zover hiervoor een omgevingsvergunning (milieu) voor de opslag en verkoop van LPG is verleend en de vorengenoemde activiteiten niet zijn beëindigd;
- VI. de Loevesteinlaan, tussen de Lichtenbergweg en de gemeentegrens met Rijswijk, alsmede de doorsteek tussen beide rijrichtingen, aan te wijzen voor het vervoer van LPG ten behoeve van het bevoorraden van het tankstation aan de Schaapweg 1 in Rijswijk voor zover hiervoor een omgevingsvergunning (milieu) voor de opslag en verkoop van LPG is verleend en de vorengenoemde activiteiten niet zijn beëindigd;
- VII het vervoer van LPG over de Maanweg, de Regulusweg, de Supernovaweg en de oostlijke rijbaan van de Binckhorstlaan door middel van een ontheffing toe te staan ten behoeve van het bevoorraden van het tankstation aan de Binckhorstlaan 100 onder voorwaarde dat dit alleen plaatsvindt in de uren gelegen tussen 19.00 uur en 06.00 uur;

- VIII. aan te wijzen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen ten behoeve van het bevoorraden van het LPG-tankstation aan de Laan van Hoornwijck 70 in Rijswijk voor zover hiervoor een omgevingsvergunning (milieu) voor de opslag en bevoorrading van LPG is verleend en de vorengenoemde activiteiten niet zijn beëindigd:
- a) de afslag van de A13 richting Rijswijk Centrum, vanaf hectometerpaal 5.8c (einde snelweg) tot de verkeerslichten;
 - b) Laan van Delfvliet tussen de hierboven genoemde stoplichten en de gemeentegrens van Rijswijk (beide rijrichtingen); en
 - c) de verbindingen tussen beide rijrichtingen van de Laan van Delfvliet (toegang oprit A4, richting Rotterdam en toegang tot de Laan van Delfvliet richting Rijswijk Centrum vanaf afslag 9 van de A4);
- VIIIa. aan te wijzen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen ten behoeve van het bereiken van de ontheffingsroutes naar de Binckhorst voor zover hiervoor een ontheffing is verleend:
- a) de A12 vanaf het Prins Clausplein tot aan de gemeentegrens van Leidschendam-Voorburg, niet behorende tot het Basisnet zoals per 1 april 2024 vastgesteld in het Regeling Basisnet (bijlage 4a);
 - b) het markeren van bovengenoemde route (beide rijrichtingen) met bebording als bedoeld in Bijlage 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (K14 borden);
- IX. tot bekendmaking van dit besluit in de Staatscourant en het Gemeenteblad;
- X. tot toezending van dit besluit, overeenkomstig artikel 24, lid 6, van de Wvgs, aan de Veiligheidsregio Haaglanden, met het oog op de afstemming met het crisisplan, bedoeld in artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's;
- XI. tot het handhaven van de bestaande bebording, overeenkomstig artikel 25 van de Wvgs, voor het markeren van de, onder IV, V en VI van dit besluit betrokken, wegen en weggedeelten als bedoeld in Bijlage 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (K14 borden);
- XII Het besluit wijziging routing gevaarlijke stoffen gemeente Den Haag treedt in werking op de dag na bekendmaking in het Gemeenteblad en Staatscourant.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 8 mei 2025.

De griffier,

De voorzitter